

สรุปประเด็นโครงการสัมมนารับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.
วันพุธที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม ๒๑๓ - ๒๑๖ อาคารรัฐสภา ๒

ประเด็นที่รับฟังความคิดเห็น	ประเด็นที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็น
๑. ระบบไต่สวนในการพิจารณาคดีทุจริตของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ควรกำหนดให้ศาลมีบทบาทในการค้นหาความจริงโดยวิธีการใด	<p>๑. เสนอให้ศาลฎีกาตั้งคณะไต่สวนอิสระและมีความเป็นกลางทางการเมืองเพื่อทำหน้าที่ไต่สวนพยานหลักฐาน</p> <p>๒. การใช้ระบบไต่สวนจะสร้างปัญหาในเรื่องการทำพยานหลักฐานเท็จ จึงควรมีกฎที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสารเท็จด้วย</p> <p>๓. เมื่อมีการเขียนชัดเจนว่าให้ศาลใช้ระบบไต่สวน เพื่อค้นหาความจริงแล้ว ในตัวบทไม่ควรมีถ้อยคำในลักษณะสันนิษฐานว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิด เช่นคำว่า “เชื่อว่า” เป็นต้น</p> <p>๔. ศาลควรไต่สวนพยานไปจนถึงสิ้นกระแสความและไม่ยอมให้การไต่สวนต้องยุติลงด้วยทางเทคนิค หรือของเจตนาคู่ความ เช่น การรับสารภาพหรือถอนฟ้อง</p> <p>๕. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปหรือองค์กรต่างๆ ในภาคเอกชนเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ศาลได้ด้วย</p> <p>๖. ระบบไต่สวนในระดับสากลมีหลากหลายรูปแบบ แต่ควรกำหนดระบบให้เป็นเหมาะสมกับประเทศไทย</p> <p>๗. ยังไม่มีบทสรุประบบไต่สวนที่จะเขียนในกฎหมายชัดเจน</p>
๒. การดำเนินคดีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยไม่มีอายุความ ในกรณีที่จำเลยหลบหนีคดี	<p>ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความเห็น ดังนี้</p> <p>๑. หากจำเลยหลบหนี ไม่ควรมีอายุความ มีเหตุผลดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นธรรมและเหมาะสมกว่า <p>๒. หากจำเลยหลบหนี ควรมีอายุความ มีเหตุผลดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดว่าไม่มีอายุความ ดูไม่เป็นธรรมขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน หากปล่อยนานไปก็ยากที่จะทำการไต่สวนหาความจริงได้ - ควรมีอายุความ ๑๐ ปี แทนการตัดสิทธิทางการเมือง - ให้ขยายอายุความมากกว่าที่กำหนดไว้ใน ก.ม.อาญา เช่น ๒๐ ปี ขยายเป็น ๓๐ ปี - ในประเทศเยอรมัน ฝรั่งเศส จะใช้วิธีการในกรณีที่คดีใกล้หมดอายุความ หากพบเจอพยานหลักฐานที่จะดำเนินคดีแล้ว จะขอให้อายุความสะดุดหยุดลง แล้วเริ่มนับอายุความใหม่
๓. การฟ้องคดีโดยไม่ต้องคุมตัวจำเลยมาศาล หรือให้ศาลสามารถพิจารณาคดีได้โดยจำเลยไม่ต้องมาปรากฏตัวต่อหน้าศาล	<p>๑. ไม่ควรมีการพิจารณาคดีลับหลังจำเลย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรส่งตัวจำเลยในวันยื่นฟ้องต่อศาล เพื่อให้ศาลมีโอกาสแจ้งวันนัดพิจารณาให้จำเลยทราบต่อหน้า - ควรให้จำเลยมาสู้คดีเพื่อความเป็นธรรม

ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	ประเด็นที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็น
	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรการทางอาญาคือมุ่งเน้นลงโทษจำเลย หากไม่มีจำเลยก็ไม่มีประโยชน์ที่จะพิจารณาคดี ๒. เห็นด้วยให้มีการพิจารณาคดีลับหลังจำเลย <ul style="list-style-type: none"> - หากกระบวนยุติธรรมไม่สามารถจะทำอะไรได้แม้กระทั่งนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดี สังคมอาจมองว่าเกิดความไม่เป็นธรรม - เห็นด้วยแต่ควรเปิดโอกาสให้จำเลยได้มีโอกาสแสดงเหตุผลและพยานหลักฐานทางจดหมายหรือมอบหมายให้ทนายความให้ทำการแก้ต่างแทนได้ ๓. อื่นๆ <ul style="list-style-type: none"> - บางกรณีไม่มีอะไรที่สามารถบอกได้ว่าจำเลยตั้งใจหลบหนีคดี ซึ่งบางครั้งจำเลยอาจอยู่ต่างประเทศ และไม่รู้ที่ตนเองถูกฟ้องคดีต่อศาล ดังนั้น ควรเขียนในกฎหมายด้วยว่าหากพิสูจน์ต่อศาลได้ว่าไม่ได้หลบหนี ศาลจะพิจารณาคดีใหม่ได้
<p>๔. จำนวนผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้พิพากษาสำรองควรมีกี่คน</p>	<p>๑. จำนวนผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ๗ คน (เสียงส่วนใหญ่) - ๙ คน - ๑๕ คน โดยแบ่งเป็น ๓ ส่วน เพื่อแบ่งกันทำหน้าที่ในการพิจารณาเรื่องการหลบหนีของจำเลย การไต่สวนพยานหลักฐาน และการตัดสินคดี - ก็คนก็ได้ขอให้มีความเป็นธรรม <p>๒. เห็นด้วยที่จะมีผู้พิพากษาสำรอง แต่ไม่ได้ระบุว่าควรมีกี่คน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อยากให้องค์คณะผู้พิพากษาสำรองทำหน้าที่คล้ายกับตุลาการผู้แถลงคดีในศาลปกครอง <p>๓. ไม่เห็นด้วยที่จะมีคณะผู้พิพากษาสำรอง และหากเกิดเหตุสุดวิสัยอาจใช้มติสองในสามขององค์คณะเท่าที่มีอยู่ก็ได้</p> <p>๔. อื่นๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การตั้งองค์คณะผู้พิพากษาตามมาตรา ๑๔ ไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรม แต่เป็นหลักนิติรัฐ
<p>๕. การทำความเข้าใจในการวินิจฉัยคดีส่วนตัวของผู้พิพากษาทุกคนในองค์คณะ ก่อนมีการลงมติการทำคำพิพากษาของศาล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ควรให้ผู้พิพากษาทำความเข้าใจส่วนตัวก่อนการทำคำพิพากษา เหมือนที่ศาลรัฐธรรมนูญทำ เพราะศาลฎีกาเป็นศาลที่ใช้ดุลพินิจจากข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา ซึ่งแตกต่างจากศาลรัฐธรรมนูญที่เป็นการวิเคราะห์หลักกฎหมาย

	ประเด็นที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็น
<p>๖. การดำเนินคดีของบุคคลผู้เป็นตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุนในการกระทำผิดของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง</p>	<p>๑. เห็นด้วยให้ฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาฯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยที่จะดำเนินคดีบุคคลผู้เป็นตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุนในการกระทำผิดของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และให้ฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาฯ เดียวกัน มิฉะนั้นจะกลายเป็นสองมาตรฐาน <p>๒. เห็นควรให้ฟ้องในศาลอาญา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรให้ดำเนินคดีบุคคลผู้เป็นตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน ในศาลอาญา
<p>๗. ประเด็นอื่นๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรณีที่ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลว่าบุคคลใดมีความผิดแล้ว ควรให้บุคคลผู้ถูกกล่าวหาชำนัญคดีปฏิบัติหน้าที่ - อยากให้มีคณะลูกขุนซึ่งมาจากหลากหลายอาชีพ ในการมาช่วยศาลในการพิจารณาคดี - เสนอให้คดีมีการอุทธรณ์ฎีกา (๓ ชั้น) ได้เหมือนศาลปกติ (แต่รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีแค่ ๒ ชั้น) - เมื่อร่างพระราชบัญญัติฯ ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ไม่ควรให้มีผลย้อนหลัง - ควรให้ความสำคัญในเรื่องของการคุ้มครองดูแลพยานเป็นพิเศษ - การอุทธรณ์เปิดกว้างมากเกินไป ควรกำหนดให้มีการจำกัดสิทธิการอุทธรณ์ เช่น หากมีการลงโทษให้รอลงอาญา จะไม่สามารถอุทธรณ์ได้ - การบังคับคดีตามมาตรา ๖๘ ควรเขียนให้ชัดเจน

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประชาสัมพันธ์
และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน
ในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

